No. 106. 1841.

VLISSINGSCHE

COURANT.

Vrijdag 3 September.

INGEZONDEN STUKKEN.

Wandelingen, te Vlissingen, bij 's Konings komst aldaar.

(Door eenen bezoeker.)

(Vervolg en slot van onze Vorige.)

Na ons in de beschouwing der tentoonstelling bijzonder verlustigd te hebben, begaven wij ons nogmaals naar het beeld van den held, wiens grootsche nalatenschap wij zoo even, voor een gedeelte altans, met eerbied beschouwd hadden; en in den omtrek van welk beeld thans meer kalmte heerschte.

Van ijzer gegoten, wegende 7000 ned. ponden, heeft hetzelve eene hoogte van ruim 12 voeten, en staat op een voetstuk van arduinsteen, met de drie trappen mede gerekend 9 à 10 voeten hoog; zijnde door een ijzeren hek omgeven. Het verbeeldt staande, min of meer steunende tegen een antiek roer, op hetwelk de regterhand, den Admiraalstaf houdende, rust. Over den linker schouder hangt een mantel in groote plooijen af. Het beeld is blootshoofds, met groote, krullende, op de schouders neervallende lokken; de das, met groote breede slippen, los omgeknoopt, naar zeemans gebruik. De kleeding bestaat verder in een' ringkraag, waarover de order van St. MICHIEL; voorts een overrok, strekkende tot boven de knieën, het regter voorpand van boven tot beneden met knoopen bezet, even als de tot aan den schouder opengesneden mouwen (tot aan de elleboog opgeslagen,) en het geblocmde vest er onder, insgelijks met knoopen bezet zijn; voorts korten wijden broek met strikken aan de knieën gesloten, daaronder kousen en hooge zeemans-schoenen met strikken. Een sjerp omgordt het midden, terwijl een sierlijk gewerkte draagband over den regter schouder hangt.

De linkerhand, in de zijde rustende, verbeeldt eene uitgetrokken handschoen te houden.

Op het voetstuk leest men aan twee zijden het latijnsche opschrift:

MICHAËLI
ADRIANI FILIO
RUITERO.
P.
ANNO MDCCCXLI.

en aan de twee andere zijden hetzelfde opschrift in het Nederduitsch, namelijk:

VOOR
MICHIEL
ADRIAANSZOON
DE RUYTER
OPGERIGT IN
DEN JARE
1841.

Het gezigt is naar de zijde der Stad gekeerd, en door sommigen wordt de aanmerking gemaakt, dat het naar de *zeezyde* staan moest, waar het veld van des helds daden was.

Wij zouden hier kunnen zeggen, zoo als wij vernemen, dat door een onzer mede-eilanders wien men *ook* de aanmerking maakte, gedaan is: « *Een groot man ziet* « *over alles henen;* daarom zullen de huizen en de kleine « tusschen liggende streek gronds van Walcheren niet be« letten, dat DE RUYTER voor dezelve heen, aan gene « zijde in den oceaan ziet." Maar er is meer voor te zeggen.

Het beeld zelf bewijst, dat wij het er voor houden, dat DE RUYTER zijne taak *volbragt heeft;* dat hij GENOEG op zee was geweest, en in zee gezien heeft, voor zijnen en onzen roem, voor zijne grootheid en het welzijn van het vaderland; dat wij hem niet op nieuw, met het roer achter zich, dààrheen willen zenden, maar hem aan land, in ons midden, en daardoor in ons levendig aandenken willen houden. Het doel, dat men zich met het beeld voorstelde, was, hem te huldigen te vereeren: maar wie, die gehuldigd, of vereerd wordt, laat den rug toe keeren aan hen, die hem die eer bewijzen? Dat zou immers versmading aan den dag leggen? De jeugd, de aankomende geslachten moeten bij hem grootheid, heldendeugd vaderlandsliefde kunnen leeren; het beeld moet hen daartoe door zijne majesteit, door zijn krachtvol voorkomen, door zijne fiere, onverschrokkene gelaatstrekken opwekken en aanvuren; maar — nu zou het beeld zich van hen afwenden en zou hun zijne verkeerde zijde vertoonen, als hadde het met *hen* niets te maken, als verdienden *zy* de lessen van zijn voorbeeld, de herinnering zijner grootheid niet. — Ware dit vernuftig, doelmatig?

Verder — naar *buiten* gekeerd, zou het beeld hen, die *buiten* zijn, kunnen schijnen naar binnen te wenken; terwijl *buiten* toch de roem moet behaald worden; ja aan hen, die op de vlugt gedreven, hunne toevlugt in de haven zochten, zou het kunnen toeschijnen, dat het beeld hen vriendelijk verwelkomde; doch deze zullen hem *nu* met den rug naar zich toegekeerd vinden.

Naar *binnen* gekeerd, schijnt het daarentegen degenen die binnen zijn naar buiten op het groote element te wenken, tot het verrigten van even roemrijke daden, als hij-zelf bedreef.

Eindelijk, het moet voor de geheele wereld blijken, dat het Nederlandsche volk zich naauw met hem, met zijnen heldengeest, met zijnen roem wilde vereenigen; dat het door dit beeld als 't ware eenen nieuwen onlosmakelijken band tusschen de Nederlanders en zijne nagedachtenis leggen wilde. Maar is het bij zulk eene vereeniging niet voegzaam, dat men elkander in het aangezigt, in het oog ziet?

Zóó is er dan een aantal redeneringen, waardoor de plaatsing, zoo als die geschied is, kan worden verdedigd en gewettigd; en dat men zich in het karakter van den Vlootvoogd, van den Zeeman, niet vergissen kan, — al ziet hij *niet* naar zee, — daarvoor heeft de heer ROYER op eene uitmuntende wijze gezorgd.

Na de aandachtige beschouwing van dit beeld, dat zoovele gedachten doet outstaan, zoovele herinneringen opwekt, klonk ons de reeds meergemelde hoornmuzijk der Infanterie in het oor, en trok wel dra, achter hetzelve, een optogt ons voorbij, bestaande uit de leden van het gild *St. Sebastiaan* der Stad Vlissingen, en uit een aantal leden van hetzelve gild, uit Gemeenten van het voormalig Staats-Vlaanderen, als *Sas van Gend*, *Westdorpe*, *St. Kruis*, ja zelfs uit het Belgische *Bouchaute* opgekomen, om aan het feest deel te nemen, en van hunne bekwaamheid in het boogschieten proeven te geven. De meeste dier leden waren met pijl en boog gewapend, terwijl enkele Afdeelingen zelfs haren tamboer-majoors, tamboers, en hunne *Arlequins* in behoorlijke montering gedoscht, benevens hare fraai geschilderde vaandels hadden medegebragt.

De optogt trok naar buiten de poort, waar ter hoogte der uitspanning *Velizigt*, op een ruim veld eene hooge paal geplaatst was, aan welks top een drietal grootere en een aantal kleinere houten vogels bevestigd waren.

Op gezegd veld waren ook onderscheidene tenten gespannen, onder welke de noodige ververschingen waren verkrijgbaar gesteld.

Al spoedig liet het zich aanzien, dat dit feest druk zou bezocht worden. Het heerlijkste weder begunstigde hetzelve, en uit alle standen der maatschappij, en van verschillende plaatsen, vloeide eene buitengewone groote menigte menschen op deze plek te zamen. De straks genoemde muzijk liet zich ook weder hier van tijd tot tijd welluidend hooren, en bij het treffen van een' der hoofdvogels vernam men eenige schoten uit klein geschut, door het gejuich der St. Sebastiaans-mannen henen.

Dit feest, zoo eenvoudig op zichzelve, mogt inderdaad mede een nationaal, een echt volksfeest genoemd worden, omdat ieder, zoowel de arme als de rijke, er aan deel kon nemen, en dan ook, blijkens de buitengewone groote hoeveelheid menschen er bij tegenwoordig, er werkelijk deel aan nam.

De goede orde werd wederom, even als bij de overige festiviteiten, uitmuntend bewaard, en door niets in het minste gestoord.

Nadat de meeste vogels waren afgeschoten, waarbij de gildebroeders van over water het meeste geluk hadden en bekwaamheid toonden, en de prijzen voor de onafgeschotene verloot waren, begaf men zich naar binnen de Stad, waar weldra een bal, door de Boog-Schutters in den *Prinsen-tuin* aangerigt, geopend en zeer druk bezocht werd. De zaal alhier was hoogst smaakvol, almede door de zorg van den heer Stads-architect den heer DE KRUYFF, gedecoreerd, dragende elk der 12 kolommen, den naam van eenen *Vlissingschen* Zeeheld, als Admiraal of Luitenant-Admiraal in de dienst des lands roemrijk gesneuveld. Na de afloop van het diner, des middags door de Commissie voor het Standbeeld aan de autoriteiten en onderscheidene genoodigden aangeboden, verschenen ook de meeste van deze op het bal, en werd ook hier de tijd, aan deze verlustiging toegewijd, in hartelijke en gepaste vrolijkheid, en de beste orde, doorgebragt, zijnde de tuin prachtig geilluimineerd.

Ook nog hier en daar elders zag men gebouwen en decoratien verlicht, hetgeen thans, bij het zachtere weder, een veel gunstiger effect deed, dan de verlichting van den vorigen avond.

Zóó eindigde de dag van den 26 Augustus, in wezenlijk genot en de beste overeenstemming tusschen de Ingezeten dezer Stad en allen, welke van heinde en verre gekomen waren, om aan de festiviteiten deel te nemen.

Het strekt ons te meer tot genoegen, dit hier te kunnen nederschrijven, naardien kwaadaardige laster, zoo 't schijnt, pogingen heeft gedaan, om den heerschenden geest van *Vlissings* ingezetenen, hetzij dan met opzigt tot den Koning, hetzij ten aanzien der ingezetenen eener andere stad, in een min gunstig daglicht voor te stellen; pogingen, die wij evenwel vertrouwen, dat, mogten ze ook soms bij Z. M. zelve zijn aangewend, bij H. D., (na dien geest in eigen persoon te hebben gadegeslagen,) geenen ingang zullen hebben kunnen vinden.

Wààrom, vragen wij, zou dusdanig misdadig pogen wel deszelfs geboorte kunnen verschuldigd zijn? Aan naijver tusschen verschillende steden welligt? Aan vrees, dat de gepaste en waarlijk belangrijke toebereidselen, om het feest, zoowel van 's Konings komst, als van de onthulling van RUYTERS beeld, waardiglijk en met luister te vieren, voor de arme stad Vlissingen eenen al te voordeeligen indruk bij Hooge personaadjen zou kunnen doen ontstaan?

Maar foei, foei, zouden wij dan uitroepen, hoe laaghartig! Moeten op die wijze twee zusters, door dezelfde plek gronds gevoesterd, in hetzelfde lief en leed deelende, van elkander worden verwijderd, en de belangen der eene door de andere worden benadeeld, ja het wettige erfdeel van *gene*, — de liefde en achting van land en Vorst, — die zij beide waardig is, haar worden ontroofd?

Moet men de gedachten of handelingen van *zeer enkelen*, welker gevoel van teleurstelling, ten ergsten genomen, nog alleen in hunne liefde voor, in hunne gehechtheid aan den Koning zou kunnen gezocht worden, aan eene *gansche burgery* te laste leggen?

Mogt de tijd leeren, dat iets als het eerstvermelde het roersel ware geweest der bedoelde pogingen, (die ons bewezen zijn, werkelijk te hebben plaats gevonden,) wij gelooven dat de groote meerderheid van Middelburgs burgerij zelve, en al wat in het land edel en regtschapen denkt, zulk eene handelwijze op het diepst zal verfoeijen; en dat het gedrag der gezetene burgers van Vlissingen, zoowel ten aanzien van Z. M. als van de burgers der hoofdstad bij deze gelegenheid gehouden, de krachtigste logenstraffing zal bevatten, als ware de burgerij van Vlissingen in 't algemeen minder dan eenige andere den persoon van Z. M. en H. D. Huis opregtelijk verknocht en toegedaan, of als yervoerde een heilloze naijver haar tot haat jegens eenige harer landgenooten, als verdiende *zy* de tegenwerking van deze, in zaken waar hare belangen, hare eer zouden kunnen op het spel staan.

Er bestaan tot hiertoe eenige onverklaarbare zaken, waarover welligt alleen de tijd het noodige licht zal kunnen verspreiden. Inmiddels wenschen wij de stad Vlissingen er geluk mede, dat Z. M. niet slechts in duidelijke bewoordingen H. D. tevredenheid over het onthaal aldaar genoten, en de orde aldaar heerschende betuigd, maar ook die stad heeft vereerd met de aanvaarding van het vaandel der *Vlissingsche* Eerewacht, *in hetwelk het stedelyke*

wapen prykt. Klemmender bewijs kon Z. M er toch wel niet van geven, dat *die* stad in H. D. achting en belangstelling deelt.

De festiviteiten zijn thans afgeloopen, en DE RUYTERS beeld staat dáár, rustig, voor ieders oog ontbloot. Zal de beschouwing der gedaante van hem, die, veel minder dan den vijand, *burgergeschillen* vreesde en schuwde, niets hoegenaamd mogen uitrigten, om overeenstemming, om wederzijdsche welwillenheid tusschen de Nederlandsche burgers van verschillende steden en klassen te bevorderen? — Dan waren wij onwaardig het beeld zelfs maar aan te zien. Zal het blijken waarheid te zijn, wat de welsprekende VAN DER HOEVEN beweerde, dat het beeld is opgerigt op de grenslijn tusschen eene oude [min voordeelige] en eene nieuwe hoopvolle orde van zaken, voor ons dierbare vaderland?

Zal het bewaarheid worden, wat wij zelven waagden te voorspellen, toen wij onlangs zeiden:

» *En dit woord zal waarheid zyn,*
» *By een* KRACHTIG *streven:*
» *Nederland, thans zwak en klein,*
» *Zal, (weer sterk,) herleven.*
» *Sterk door eendragt, sterk door deugd,*
» *Sterk door welvaarts-bronnen,*
» *Sterk, als ware een nieuwe jeugd*
» *Voor dit land begonnen!"*.....?

O gewis, dit zal zoo zijn! Doch er moet *gearbeid*, er moet *voorwaarts gestreefd* worden. Het wantrouwen moet worden afgelegd jegens allen, die de redding, de verbetering van het lot van land en volk inroepen en krachtdadig willen pogen te bevorderen, — al ware hun streven slechts de vrucht van eer- of partijzucht, — als ware het bestaan van waarachtige vaderlandsliefde, in deze dagen, eene onmogelijkheid, eene hersenschim geworden.

Aan den Vorst, die het wél meent met zijn volk, moeten de oogen geopend, moet de waarheid, de geheele, naakte waarheid verkondigd worden, opdat het Hem niet mogelijk zij, mis te tasten, in hetgeen het belang, het geluk Zijner onderdanen gebiedend vordert; opdat Hij de mannen die Hem omringen en hunne daden op derzelver juiste waarde kunne schatten, en beoordeelen, in hoever die daden in waarheid naar het waarachtige geluk van land en volk zijn heen gerigt; opdat Hij alleen dezulken rondom zich behoude, die Zijn volk klaarblijkelijk meer dan hun eigen Ik, dan de grootheid der hunnen, of der eenige klasse, waartoe zij behooren, liefhebben.

Door zoodanig te handelen, door, ieder in den zijnen en naar zijn vermogen, zonder hartstogt maar met vastheid en moed het goede voor het geheele land en volk voor te staan; door de gebreken zoowel als de middelen voor derzelver herstel aan te wijzen; door tegen alle verdeeldheid te waarschuwen en te helpen behoeden, — zal men geen *partyzuchtige*, geen *woelende eerzuchtige*, neen zal men een *opregt vaderlander* zijn, en het voorbeeld des grooten DE RUYTERS navolgen, wiens beeld dan niet te grootsch en te verheven zijn zal, om door een ieder onzer met vrijmoedigheid te worden aanschouwd. X.

VEERE, den 24. Augustus 1841.

De hoop, van Zijne Majesteit onzen Koning, bij Hoogstdeszelfs rondreize in deze Provincie, binnen onze zoo diep vervallene, en naar redding uitziende Stad, te mogen aanschouwen, is niet verwezenlijkt te worden; — slechts één oogenblik, den 23. dezer, 's morgens circa half 7 ure, toen het Koninklijk Stoomjagt, voorbij de Middelburgsche Haven tot aan den zoogenaamden Oesterput, een deel onzer Stad uitmakende, stevende, streelden wij ons met de vervulling van dezelve, zoodat het vreugdegevoel te dien stonde uit ieders oog en blik straalde; — weldra werd echter onze ziel weemoedig geschokt, doordien al ras teleurstelling daarop volgde. —

Wij keerden somber huiswaarts heen, — langs onze kaaijen, ontvolkte en veelal gesloopte straten, die echter, ofschoon rampspoed, lijden en armoede, met eenige weinige uitzondering, daarin huisvesten, op eene eenvoudige wijze, met guirlandes, eerepoorten en dergelijke in het groen waren versierd, en wel de sprekende bewijzen van liefde en verknochtheid voor onzen Koning opleverden. —

In eenen Christelijken zin, tot hoogere gedachten geleid, en dat met biddend opzien tot God, (het water is alhier tot aan de lippen geklommen, en om niet te vergaan, behoort hulp, bijstand en redding op te dagen,) over ons zoo diep verval en treurigen toestand nadenkende, te meer, doordien bovengemelde ure zoo weinig heilrijks of liever geene bestaande bemoediging bij ernstig nadenken of eenige hoop van herstel, zelfs niet zijdelings te kennen gaf, — was onze heilbede tot den Gever van alles goeds « dat de voor deze Stad, bij herhaling, op de meest « krachtdadige wijze, aangewende pogingen tot verbete- « ring, voor zoover die onder menschelijk bereik is, « (ofschoon tot heden zonder eenig gunstig vruchtgevolg « gebleven), door Zijne leiding, eens eindelijk mogen doel « treffen, en daardoor de algeheele vernietiging dezer Stad « worde verhoed!"

De Algoede verhoore deze onze bede, en dat onze zoo edele en regtschapene Koning, toch niet bij zijne Raden bemoeijelijkt worde, om, zoo als wij vaststellen, aan den wensch Zijns harten te voldoen, betreffende deze Zijne Voorvaderen zoo getrouwe, en aan Hem en Zijn Huis, onder al haar lijden, bij voortduring verkleefde Stad; dezelve behoeft te weinig om bemoediging en opbeuring te erlangen, dan dat wij geen hoop mogen koesteren, dat Hoogstdezelve niet bij magte zoude zijn, die te vervullen. —

Om in den klimmenden nood beterschap te verwerven, en ter onzer verantwoording, wanneer ons kil gebeente in het graf rust en deze ongelukkige Stad is teruggekeerd tot haar vorig niet, hetwelk noodwendig spoedig haar onvermijdelijk lot worden moet, indien niet krachtdadig handen aan het werk worden geslagen, stelden wij deze ter neder; en wanneer volgende geslachten ons graf betreden, rusten wij alsdan daarin te dezen opzigte voorzeker met eere, — en met kalmte — iets hetgeen niet zoo zeker het lot zijn zal dergenen, welke, of door onverschilligheid, of door partijdigheid of door verkeerde beschouwing er toe medewerkten, dat geene redding opdaagde waar die op het dringendste gevorderd werd en dat eene geheele bevolking haar verval, eene gansche Stad haren ondergang te gemoet gingen. W.

NIEUWSTIJDINGEN.

ENGELAND.

LONDEN, den 28. Augustus. Wat voorzien was is gebeurd; ook het Huis der Gemeenten heeft, na eene vierdaagsche beraadslaging, gisteren het amendement op het adres in antwoord op de troonrede aangenomen, waarbij verklaard wordt dat de tegenwoordige Ministers het vertrouwen van het Huis en van het Land niet bezitten, en dat derhalve onder hun bestuur de bedoelingen, waarvan in de troonrede melding wordt gemaakt, niet bereikt kunnen worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29. Augustus. Voor de reede van Brest is op het Fregat *de Venus* een droevig ongeluk gebeurd; bij het doen van exercitiën met het geschut, is een der stukken gesprongen, de brokken die in drie rigtingen uit een vlogen hebben 21 der kanonniers getroffen, 3 zijn er dadelijk op de plaats dood gebleven, 3 zijn een half uur na het ongeluk bezweken, 11 zijn zwaar gewond naar het hospitaal der marine vervoerd en 4 ligter gewonden zijn in het hospitaal van het schip zelf verbleven.

— Door de laatste oproerige bewegingen, hebben te Toulouse, Bordeaux, Rijssel, en in vele andere steden talrijke arrestatien plaats gehad, waardoor de gevangenissen vol geraken. In Parijs en omstreken is dezer dagen weder huisonderzoeking in vele gemeubeleerde huizen (*maisons garnies*) gedaan, en een dertigtal bewoners voor den prefect van politie gevoerd. De klagten over de gevangenissen zijn groot, vooral uit Rijssel, alwaar vele gevangenen ziek zijn geworden. De minister *Duchatel* heeft daarom aan de prefects eene circulaire gezonden, waarin de dringendste maatregelen ter verbetering der gevangenissen, worden voorgeschreven. Men ziet deswege overal verbeteringen te gemoet.

BELGIE.

BRUSSEL, den 27. Augustus. De dijk tusschen Mechelen en Willebroeck aan het kanaal van Leuven, is doorgebroken, waardoor de gemeenschap langs dien weg is gestremd. Meer dan honderd werklieden zijn bezig, om den dijk te herstellen. Het water gaat langzaam van de landen af.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 29. Augustus. Z. M. de Koning wordt aanstaanden Vrijdag in deze residentie terug verwacht. Eergisteren avond zijn HH. KK. HH. de Prins *van Oranje* en de Prinsen *Alexander* en *Hendrik* alhier wedergekeerd.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 2 September. Sedert den 29 Augustus zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Tetje, R. A. Hinrichs, Memel, houtwaren; Prinses Victoria, T. Jackson, Londen, stukgoederen; Frau Alida, U. H. Suitjer, Detzum, haver; Neva, H. Bunting, New-York, katoen en rijst; Josephine, H. Schipman, Memel, houwaren; August, H. B Siningen, Memel, houtwaren; Patriot, J. B. Boetsher, Buenos Aijres, huiden; Thomas en Elisabeth, J. W. Fill, Newcastle, steenkolen; Providentia, M. Johnsen, Svartvug, houtwaren; Elisabeth, O. Beekman, Gothenburg, houtwaren.

Voor Vlissingen bestemd:

Lo land Lass, R. Failor, Newcastle, steenkolen.

Voor Middelburg bestemd:

Attalante, L. Veneman, Surinamen, bollentrehout.

Voor Gend bestemd:

Farmonie, M. J. Schiebe, Memel, houtwaren.

Voor Brussel bestemd:

George, H. W. Poelman, Riga, houtwaren.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild:

The Soho, T. Whitcombe, stukgoederen en passagiers, Londen; de Telegraaph, H. Jhlder, stukgoederen, Bremen; le St. Pierre, L. Bubé, zink, Havre de Grace; Wilhelmina, J. A. Schottey, ballast, Villanova; le Berger, P. F. Gerbrand, schors, Londen; Johannes Minde, C. Cortzen, suiker, Larwich; Michael, J. Blaauw, ballast, Bergen; Aurora, J. B. Kramer, suiker, Hamburg; de Maria, H. H. Meinders, stukgoederen, Riga; John Baring, T. Horing, ballast, St. Ubes; Medora, W. Turner, ballast, Mallaga; Emma, W. Thomas, tarwe, Londen; la Comete C. Nassel, ballast, Villanova; De President, J. Woller, ballast, Liverpool; la Reine, J. R Jansen, ballast, Villanova; BaronSteiglitz, T Konig, stukgoederen, Constantinopel; Gustaaf, J. F. Jepsen, stukgoederen, Smirna; Diadeem, W. Sinnot, ballas, Glasgow; Prinses Victoria, T. Jackson, stukgoederen en passagiers, Londen.

Van Gend gezeild:

Delphine, H. Aabrahams, ballast, Riga; Wicherdina, J. J. Kroon, beenzwart, Sablediolonne.

Van Amsterdam gezeild:

Sarah Johanna, B. van der Hacht, stukgoederen, Batavia.

ADVERTENTIEN.

Werkinrigting voor Behoeftigen te Vlissingen.

Het Bestuur van het Departement Vlissingen der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, geeft overeenkomstig deszelfs Circulaire van den 16 Augustus 1839, het navolgende verslag nopens de *Werkinrigting voor Behoeftigen*, door de zorg van dit Departement, in evengemeld jaar, tot stand gebragt.

Het allereerst stelt het zich ten pligt, dankbare erkentenis toe te brengen aan die menschlievende Stad- en Landgenooten, welke, door hunne geldelijke bijdragen, even als in het eerste jaar, ook in den afgeloopen winter het nuttig oogmerk dezer inrigting van Weldadigheid hebben bevorderd; hulde zij toegebragt aan het Bestuur dezer Stad, aan het Departement der Marine alhier, welke op deze en gene wijze ons hebben ondersteund, om, bij het klimmen van den nood, in den zoo barren winter, het lot van vele nooddruftigen te verzachten.

Het zij ons vergund tevens dankbare melding te maken, wegens het edel aanbod van den heer *A. Ruysch* alhier, om de opbrengst van een door denzelven uit te geven *Drama*, ten behoeve dezer Werkinrigting te doen strekken.

Men had zich, in overeenstemming met de gewone middelen, even als bij den naderenden winter van 1839–1840, slechts tot de opname van een dertigtal behoeftigen bepaald, doch de gestrengheid en aanhoudendheid des afgeloopen winters, koude, volslagen armoede, bragten zoo velen aan de poorten dezer Werkinrigting, smeekende en biddende om arbeid, dat het Bestuur, geheel doordrongen van het heilzame om, door het geven van arbeid, onderstand te verschaffen, naar middelen omzag en in het werk stelde, ten einde het getal arbeidenden te vermeerderen, hetwelk dan ook gaande weg tot 80 personen aangroeide.

Geruggesteund door de medewerking der Stedelijke Regering, werd eene rentelooze, door het Bestuur persoonlijk gewaarborgde geldleening met het beste gevolg beproefd, ten einde op deze wijze, de voorschotten aan dagloonen en den aankoop van materialen te bestrijden.

De werkzaamheden in de Werkinrigting hebben bestaan:

1°. In het maken van koperen spijkers en plaatjes, ten dienste van 's Rijks Marine;

2°. in het fabriekmatig vervaardigen van klompen, in kurk snijden, en

4°. in het maken van *werk* of touwpluizen, voor het Departement der Marine alhier.

Gedurende dezen langdurige winter heeft men niet slechts met eene buitengewone vermeerdering van behoeftigen te kampen gehad, maar het *begin* eener *klompenmakery* en *touwpluizery*, heeft noodwendig eene betrekkelijke vermindering van opbrengst te weeg gebragt, en desniettemin is de waarde van b. v. *f* 1,00, door de Werkinrigting op ongeveer *f* 1,60 gebragt.

De kurken zijn in dit jaar beter dan in het voorgaande jaar gesneden; het maaksel der spijkers en plaatjes, laat weinig te wenschen overig; het gepluisde touw heeft de goedkeuring weggedragen, terwijl door doeltreffende maatregelen ook de eerste *klompen*, niet slechts bruikbaar zijn, maar veler verwachting hebben overtroffen.

De giften van Ingezetenen en van elders hebben opgebragt de som van *f* 278.55.

Onder zulke moeijelijke omstandigheden als hierboven ontwikkeld, zoodanige resultaten, als *vruchtbaar middel* van onderstand te erlangen, doet te zeer al het heilzame dezer inrigting uitkomen, zien wat het is en wat het worden kan, wanneer gaande weg, de arbeidende in zijn werk vorderingen zal maken, dan dat het noodig zou kunnen geacht worden, dat nut, door omhaal van woorden te betoogen.

Waarde Stadgenooten! het Bestuur roept bij vernieuwing uwe medewerking in, om het lot uwer behoeftige natuurgenooten, in den aanstaanden winter, te verzachten, waartoe de gewone inschrijvingsbiljetten aan uwe woningen gebragt en afgehaald zullen worden; het heeft redenen genoeg op uwen welwillenden bijstand te rekenen, en het Departement Vlissingen der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, zamengeteld uit mannen wier ernstig streven het is, om de bedelarij, den lediggang en den onzaligen aankleve van dien te weeren, zal het immer tot deszelfs schoonste bemoeijingen rekenen, de opgemelde *Werkinrigting voor Behoeftigen*, te besturen en in stand te doen houden.

VLISSINGEN, den 30 Augustus 1841.

Het bestuur voornoemd,
W. F. CAMP. Vt.
Op last van hetzelve.
W. DE KRUYFF,
Secretaris.

Te Vlissingen, bij C. J. DE SWART.